

MIRADA LORQUIANA

Lourdes Pujol . Amèlia Boluda . Carme Navarro

Proposta didàctica interdisciplinària adreçada a l'alumnat de primària

Viatge pel món oníric de Federico García Lorca a través dels diversos llenguatges artístics: la poesia, l'art visual i plàstic, el teatre, la dansa, la música, el cinema. Recorregut pel context històric de l'artista.

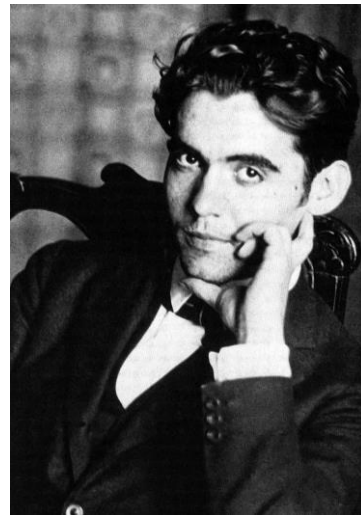
Les autores d'aquesta proposta Didàctica i del Bloc "Mirada Lorquiana" són :

Amèlia Boluda, professora de dansa de l' IEA Oriol Martorell.

Lourdes Pujol, mestra primària de l'IEA Oriol Martorell.

Carme Navarro, mestra de Visual i Plàstica de l'IEA Oriol Martorell.

Aquesta proposta s'ha portat a terme amb alumnes de sisè de l'especialitat de dansa de la nostra escola, però es pot treballar als diferents cicles de l'educació primària, adaptant les activitats en funció de l'edat dels alumnes.

Desenvolupament de la proposta

S'explica a l'alumnat que es treballarà al llarg de diverses sessions, la figura de Federico García Lorca tant des de dansa, primària i art visual i plàstic. Es demana que els alumnes portin material relacionat amb F.G. Lorca, llibres, música, imatges, etc.

Treball a primària

Des de la tutoria de primària vam enfocar el treball de Lorca des de l'àrea de la llengua i literatura castellana, medi social i l'àmbit digital.

Quan els alumnes van saber que treballaríem la figura de Federico García Lorca, a llengua castellana vam fer una recerca al llibre socialitzat de Castellà per veure si en parlava, si hi trobàvem alguna obra o referència. I efectivament, amb molt d'entusiasme, vam trobar un fragment de “La Zapatera Prodigiosa”. Vam fer diverses lectures teatralitzades.

A partir de la informació que vam demanar que portessin de casa, vam organitzar un guió de treball per conèixer la figura de Lorca, i vam muntar unes presentacions per introduir Lorca a la resta de l'alumnat del cicle, que també estaven interessats en treballar-hi.

El sumari a treballar era molt extens, i per fer-lo quadrar amb els grups de treball que teníem organitzats, que es corresponien als grups de taula (4/5 alumnes), vam decidir deixar-lo en quatre punts:

1. Biografía
2. Poesía y dramatúrgia.
3. Música y pintura.
4. Sus amigos y la Generación del 27.

Cada nen/a del grup va triar el tema que més li interessava i va formar part del grup d'especialistes a tractar el mateix tema. Vam compartir aquesta graella al Drive i ells s'anaven anotant. Aquí els veiem treballant en els grups "d'especialistes".

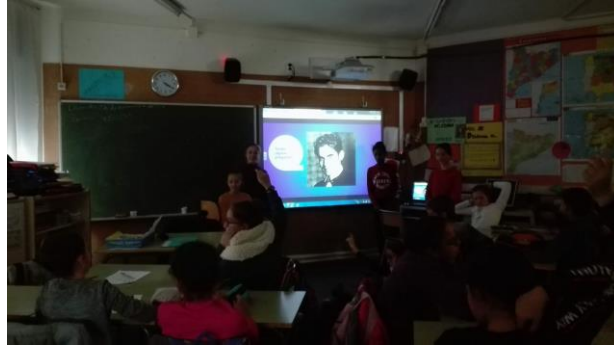

D'aquesta manera podien compartir amb els seus companys el que sabien i ampliar informació del tema que havien triat.

En una altra sessió tornaven al grup inicial i cadascú exposava la seva part als seus companys. A partir d'aquí vam pactar fer les presentacions amb el Drive, doncs tots els alumnes en tenen amb el domini de l'escola. Unes sessions les fèiem a classe i unes altres des de casa.

Amb la presentació feta, i abans de presentar-la als altres companys del cicle, la presentaven a classe a fi de polir aspectes formals i de contingut. Els companys i companyes els feien comentaris.

A continuació vam fer les presentacions als dos grups de 5è i a l'altre de 6è. Aquests cursos han utilitzat les nostres presentacions per començar a treballar Lorca.

Aquets són els powerpoints elaborats pels alumnes.

Grup A

Grup B

A fi d'entrar en la poesia de Lorca cadascú va triar una poesia, la van recitar de memòria i després vam preparar unes *presentacions* amb imatges i la seva veu.

Exemple de presentació amb il·lustracions i veu dels nens.

També vam estar analitzant les dues cançons populars que es treballaven a dansa.

“La Tarara”

“Los cuatro muleros”

Vam treballar:

-Com va fer Lorca el recull de les cançons populars.

-El vocabulari.

-La vida al camp a aquella època.

-Significat de la Tarara.

Audio de diferents versions treballats:

“La Tarara” per Ana Belén i Chano Domínguez:

“Los cuatro muleros” per Lorca i La Argentinita:

[Webs per saber-ne més](#)

[Web activitats didàctiques](#)

Treball de dansa

Després de parlar de Lorca, vam fer una primera aproximació al personatge i al seu vessant polifacètic, vam esbrinar que havia estudiat música i havia fet una recopilació de cançons i músiques populars.

Vam triar dues cançons populars que Lorca va recollir i va fer l'arranjament musical: “La Tarara” i “Los cuatro muleros”. Es va treballar la comprensió general de les lletres i específica del vocabulari de les dues cançons. A primària es va aprofundir en el contingut de les lletres i el context.

La Tarara

La Ta - ra - ra sí, la Ta - ra - ra no, la Ta - ra - ra ni-ña que la he vis-to yo Lle-va mi Ta - ra-ra un ves

ti - do ver-de lle-no de lu - na-res y de cas - ca - be-les, la Ta ra - ra

sí, la Ta - ra - ra no, la Ta - ra - ra ni - ña que la he vis - to yo

Los Cuatro Muleros

Cancionero Andalúz

Allegro

De los cua tro mu le ros de los cua tro mu le ros de los cua tro mu

le ros; ma mi ta mi al que van al ri o que van al ri o El de la mu la tor da

el de la mu la tor da el de la mu la tor da jma mi ta mi al es mi ma

ri o, es mi ma rio o ¡Ay que meheequi vo ca o ¡ay, que meheequi vo

ca o queel de la mu la tor da jma mi ta

mi al es mi cu ña o es mi cu ña o

Es va improvisar amb moviment, a partir de la dualitat “SI/NO” de “La Tarara”. L'alumnat va buscar moviments contraposats: alt/baix, dreta/esquerra, obert/tancat, gran/petit, ying/yang, etc.

En el cas de “Los cuatro muleros” es va improvisar a partir del concepte del moviment que es produeix a l’anar muntat en mula i es va treballar de quatre en quatre alumnes.

A partir d'aquestes improvisacions es van muntar dues coreografies enllaçades al mig per la interpretació de “La Tarara” en directe a cappella cantada per una alumna.

En paral·lel dos professors músics, instrumentistes acompanyants de dansa, van fer dos arranjaments específics per les dues coreografies.

Es va buscar pel muntatge coreogràfic un vestuari adient al context històric de les cançons, que vestia el poble en aquella època.

Gravació realitzada a l'IEA Oriol Martorell.

Arranjament musical
de “La Tarara”.

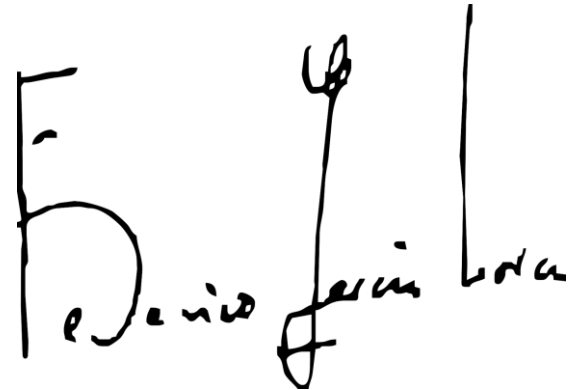
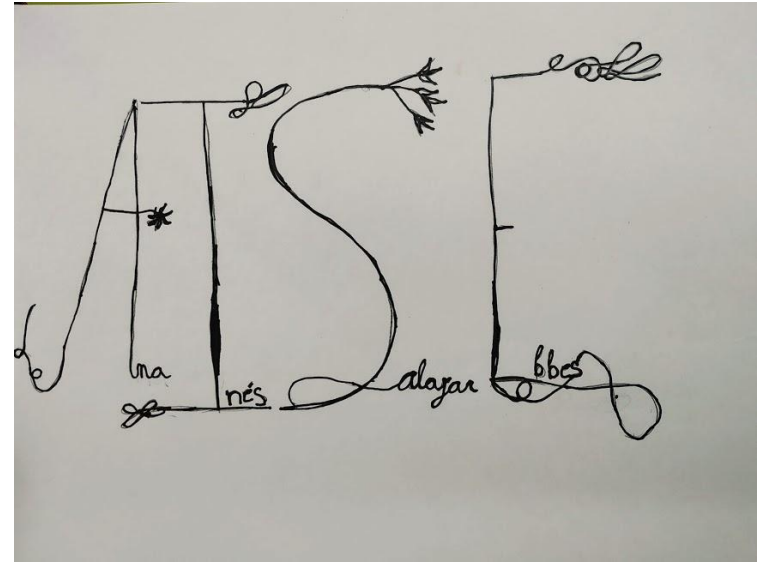
Arranjament musical
de “Los cuatro
muleros”.

La Firma de Federico García Lorca

La signatura de Federico García Lorca, amb una tipografia ben particular, propera al dibuix, ens va cridar l'atenció i els nens i nenes van fer la signatura de Lorca i van reinterpretar la seva signatura a l'estil "Lorquiano".

Aquestes són les signatures dels nens i nenes...

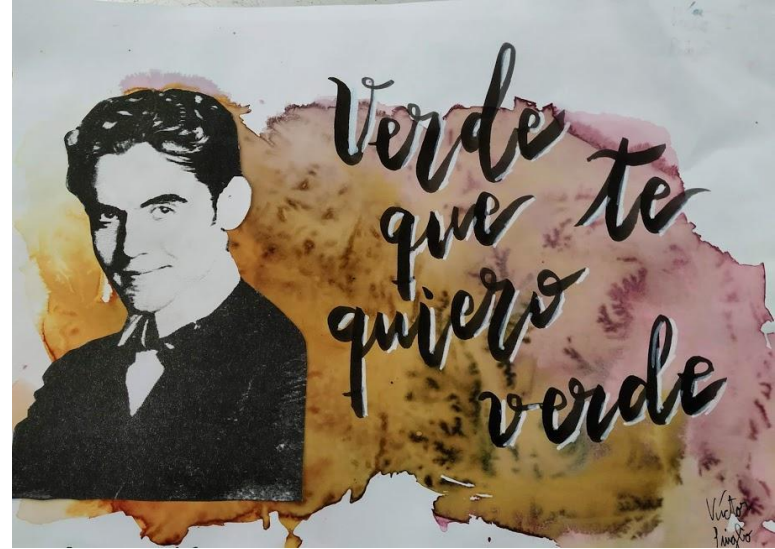
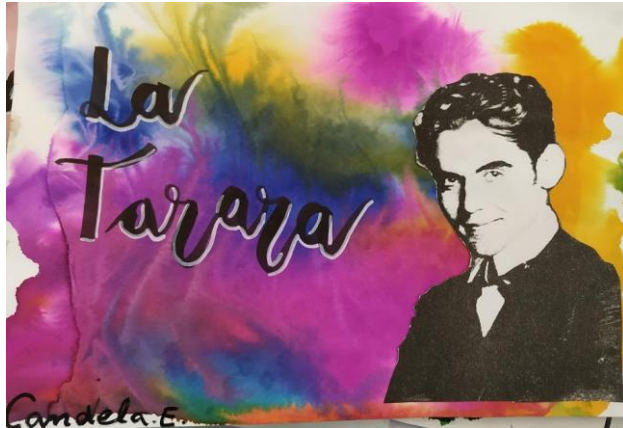
En aquest [enllaç](#) les podreu veure totes.

Treball de Visual i Plàstica. Aproximació a alguns dels poemes de Federico García Lorca

A mesura que els nens i nenes van anar coneixent amb més profunditat l'obra de Lorca, van poder llegir alguns dels seus poemes i van treballar el collage amb alguns fragments dels poemes.

En aquest [enllaç](#) podreu veure tots els treballs.

INTERPRETANT A LORCA

Els nens i nenes de sisè dansa van treballar a primària amb la Lourdes Pujol els poemes de “La Tarara” i “Los cuatro Muleros” de Federico García Lorca, els van coreografiar a Dansa amb l’Amèlia Boluda i a Visual i Plàstica van fer aquestes interpretacions del poema de la Tarara...

En aquest [enllaç](#) podreu veure tots els treballs.

Diversos recursos pel professorat

Audiovisuals:

rtve.es a la carta

[Lorca Muerte de un poeta](#)

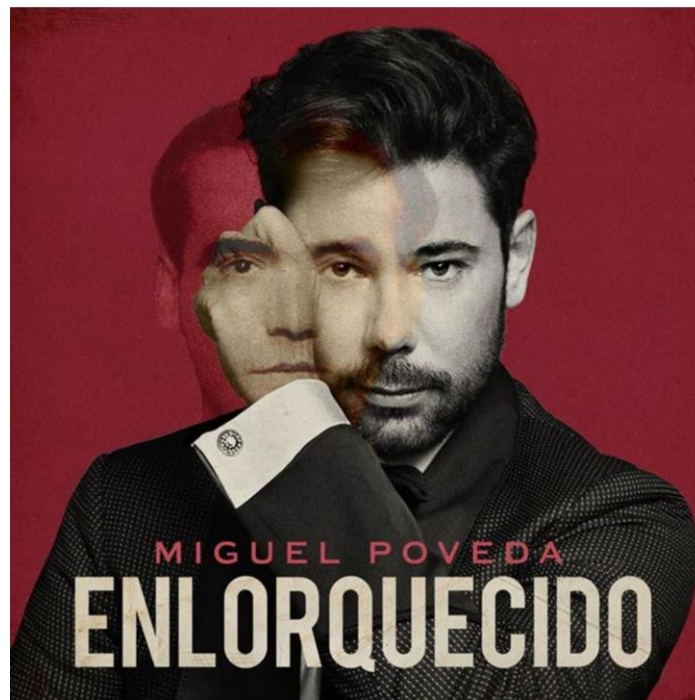
[Cartas en el tiempo. Palabras de amor. Carta de Federico García Lorca. RTVE.es](#)

Molts músics han fet diverses versions sobre poemes de García Lorca.

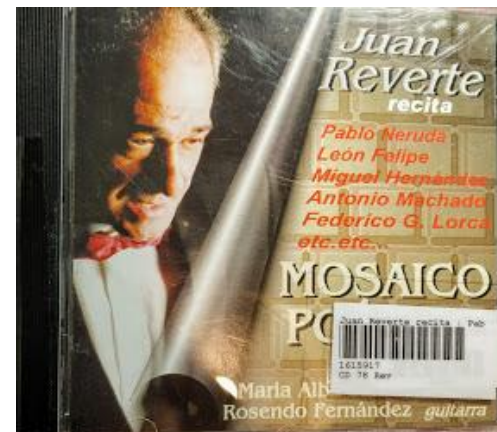

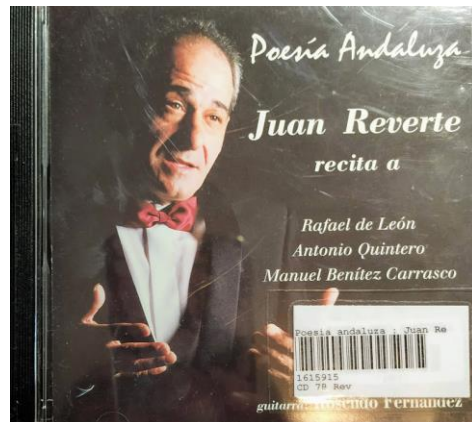

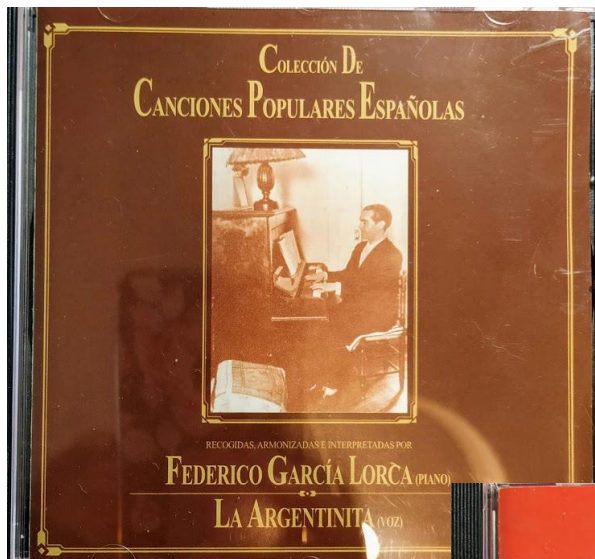
Miguel Poveda canta a Lorca ” No me encontraron”
dins l’àlbum “Enlorquecidos”

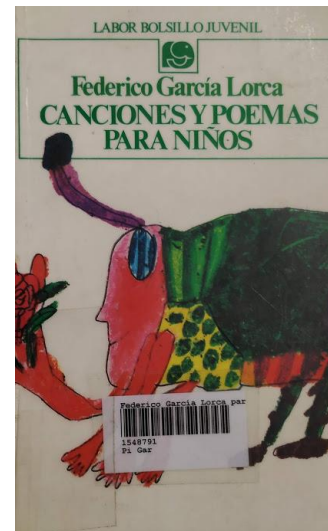
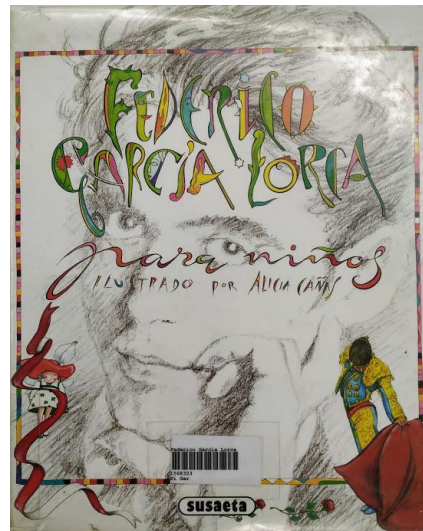
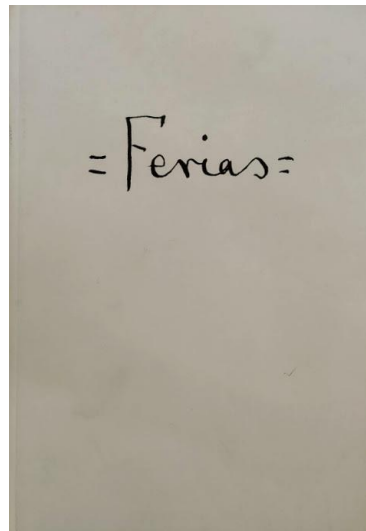
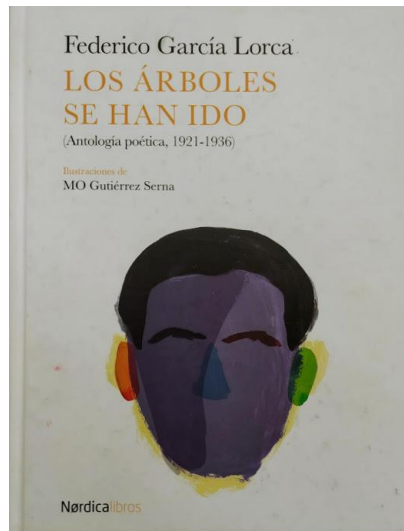
Leonard Cohen canta a Lorca “Take This Waltz”, dins l’àlbum “Poetas en Nueva York”

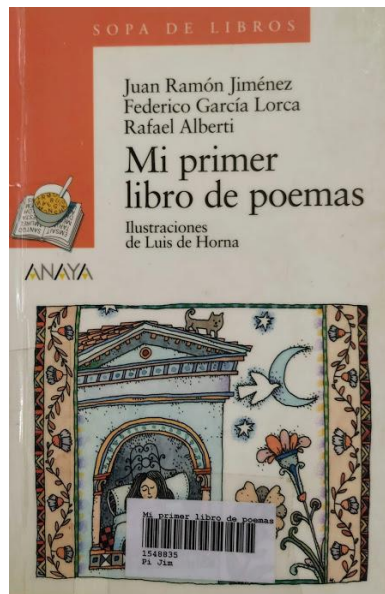
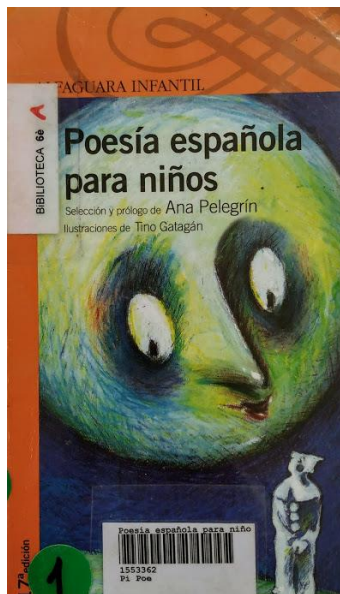
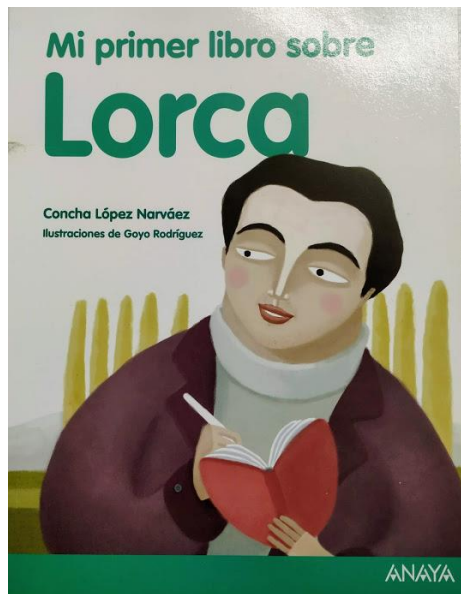

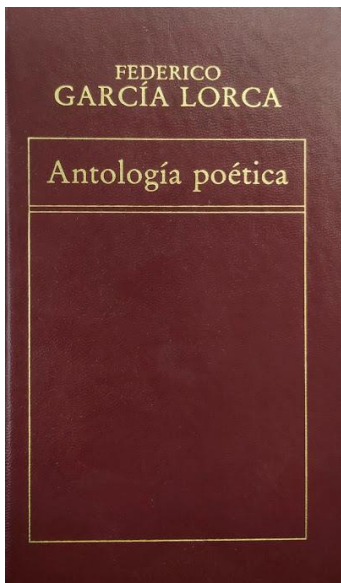

Llibres de consulta:

[Recull de poemes](#), un recurs més d'ampliació del treball a l'aula.